

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция: Министерство на образованието и науката	Нормативен акт: Проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на показатели за определяне на изследователските висши училища и условията и реда за актуализиране на списъка на изследователските висши училища
☐ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	☐ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Милена Дамянова, директор на дирекция „Наука“ в Министерството на образованието и науката	Телефон и ел. поща: 02 9217 647 m.damyanova@mon.bg

Настоящата частична предварителна оценка на въздействието на Проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на показатели за определяне на изследователските висши училища и условията и реда за актуализиране на списъка на изследователските висши училища (Постановление) се предлага на основание чл. 17а, ал. 1 и 2 от Закона за висшето образование и в подкрепа на политиките на Министерството на образованието и науката за стимулиране на научноизследователската дейност във висшите училища.

Проблем/проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблем 1: Отсъствие на нормативно регламентирана система от показатели за оценка на приноса на висшите училища за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и на резултатите им от научноизследователската дейност.

В началото на 2020 г. с изменение и допълнение на Закона за висшето образование се въведе възможността висшите училища да получават статут на изследователско висше училище. Съгласно Закона за висшето образование - чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2020 г.), ал. 1, «Висше училище, което дава значим принос за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и има високи резултати от научноизследователска дейност, оценени съгласно обективни показатели, включващи брой публикувани и реферирани научни статии в международните бази данни, брой подадени заявки за международни патенти, брой цитати в реферирани и индексирани списания от други автори в международните бази данни, определени в акт на Министерския съвет, може да бъде определено за изследователско висше училище». В тази връзка към настоящия момент не е определена в нормативен акт система от показатели за оценка на приноса на висшите училища за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и на резултатите им от научноизследователската дейност. Това създава препятствия пред ефективното осъществяване на политиките на Министерството на

образованието и науката, насочени към стимулиране на научната дейност във висшите училища и превръщането на висшите училища в научно иновационни средища.

• **Проблем 2: Липса на нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища.**

Съгласно чл. 17а, ал. 2 от Закона за висшето образование „Изследователските висши училища се определят в списък, приет от Министерския съвет и обнародван в "Държавен вестник". Списъкът се актуализира ежегодно до 1 ноември при условия и по ред, определени в акта по ал. 1. на Министерския съвет» - т.е. с акта, с който се определят обективните показатели за определяне на изследователските висши училища. Във връзка с това към настоящия момент не са регламентирани нормативно условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища. Това създава пречки пред ефективното провеждане на политиките на Министерството на образованието и науката за стимулиране на научноизследователската дейност във висшите училища и превръщането на висшите училища в научно иновационни средища.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

В изпълнение на чл. 17а от Закона за висшето образование, министърът на образованието и науката представя списък на изследователските висши училища за одобрение от Министерския съвет.

Необходимо да се изпълнят разпоредбите на чл. 17 а, ал. 1 и ал. 2 от Закона за висшето образование, както следва:

1. Да се регламентира система от показатели за оценка на приноса на висшите училища за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и на резултатите им от научноизследователската дейност.
2. Да се регламентират нормативно условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища.

С оглед на това приемането на Постановлението ще подпомогне създаването на условия за ефективно изпълнение на политиките на Министерството на образованието и науката за стимулиране на научноизследователската дейност във висшите училища.

Посочените промени могат да бъдат извършени единствено чрез приемане на Постановлението.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

- В действащата нормативна рамка не е налична нормативно регламентирана система от показатели за оценка на приноса на висшите училища за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и на резултатите им от научноизследователската дейност.
- В действащата нормативна рамка отсъстват нормативно условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища.

В тази връзка действащото законодателство към момента не позволява решаване на гореизложените проблеми.

Проблемите, които са установени, не е възможно да бъдат решени без приемане на Постановлението.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Неприложимо.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт.

2. Цел: Общата цел на Постановлението се осигуряват условия за стимулиране на научноизследователската дейност във висшите училища, които имат наличен капацитет и произвеждат върхови научни изследвания. За постигане на целта се определят две цели спрямо горепосочените два проблема:

1. По Проблем 1:

Цел: Осигуряване на нормативни условия за определянето на висшите училища като изследователски такива. Тя ще се осъществи чрез приемане на система от показатели за оценка на приноса на висшите училища за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и на резултатите им от научноизследователската дейност.

По проблем 2:

Цел: Осигуряване на нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища.

Постановлението ще съдейства за ефективното изпълнение на политиките, заложи в Приоритет 2 „Наука и научна инфраструктура“ на Националната програма за развитие „България 2030“. То е в синхрон с политиките за изпълнение на Цел 6 «Активизиране на научната дейност във висшите училища и научните организации» и Цел 7 „Изграждане на ефективна връзка образование-наука-бизнес“ от Стратегията за развитието на висшето образование в Република България за периода 2021 – 2030 година. Постановлението е насочено и към реализиране на целите на Стратегията за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г., която определя високото ниво на научните изследвания във водещите научни институции и висши училища в страната.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

Пряко заинтересовани страни:

Постановлението ще има пряко въздействие спрямо висшите училища като институции от системата на висшето образование в Република България.

Постановлението ще има пряко въздействие и по отношение на преподавателите във висшите училища и на студентите в тях.

В тази връзка за мащабите на Постановлението са показателни следните данни: През учебната 2020/2021 година броят на висшите училища в системата на висшето образование училища е 52, на преподавателите в тях - 20 716, на студентите - 219 791 и др¹.

Косвено заинтересовани страни:

Косвено въздействие Постановлението ще има по отношение на научните организации у нас като партньори на висшите училища при осъществяването на научноизследователската им дейност, както и по отношение на бизнеса и институциите като ползватели на продуктите от научноизследователската дейност на висшите училища.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху

¹Данните са актуални към 26.04.2021 година, достъпни на сайта на НСИ (www.vsi.bg), както е индексирано на.14.06.2021 година

1. Варианти на действие. Анализ на въздействията.

4.1. Проблем 1: Отсъствие на нормативно регламентирана система от показатели за оценка на приноса на висшите училища за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и на резултатите им от научноизследователската дейност.

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Ако се приложи вариантът „Без действие“, ще продължи отсъствието на нормативно регламентирана система от показатели за оценка на приноса на висшите училища за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и на резултатите им от научноизследователската дейност. Това от своя страна ще продължи да възпрепятства ефективното осъществяване на политиките на Министерството на образованието и науката за стимулиране на научноизследователската дейност във висшите училища.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

В процеса на изготвяне на настоящата оценка не са идентифицирани положителни въздействия при прилагане на Вариант 1.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Отсъствието на нормативно регламентирана система от обективни показатели за определяне на изследователските висши училища създава предпоставки за рискове и негативни последици за всички заинтересовани страни.

Преди всичко отрицателни въздействия ще има по отношение на висшите училища като институции. Липсата на яснота относно система от показатели за оценка на приноса на висшите училища за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и на резултатите им от научноизследователската дейност е пречка да бъдат създадени достатъчно благоприятни условия за развитие на фундаменталните и приложните научни изследвания и на иновациите и за превръщане на научните изследвания и иновациите в интегрална част от висшето образование.

Негативни последици ще има и по отношение на преподавателите и студентите, тъй като липсата на обективни показатели за определяне на изследователските висши училища ще се отрази неблагоприятно относно техния научен капацитет.

Негативни въздействия ще има и по отношение на другите заинтересовани страни – научните организации и бизнеса, тъй като за тях няма да има достатъчно благоприятни условия за пълноценно използване на научния и иновационния потенциал на висшите училища с оглед ускорено развитие на икономиката и за решаване на важни обществени проблеми на национално и регионално ниво.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия: няма

Административна тежест: няма

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Предприемане на регулаторни мерки – приемане на Постановлението “:

Описание:

За изследователско висше училище по смисъла на чл. 17а, ал. 1 от Закона за висшето образование се определя висше училище, което дава значим принос за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и има високи резултати от научноизследователска дейност, оценени по обективни показатели. В тази връзка с проекта на Постановлението се определя система от показатели за оценка на приноса на висшите училища за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и на резултатите им от научноизследователската дейност. Определят се следните показатели:

1. Научни резултати, определени в Приложение № 1 към Постановлението „Формула за определяне на показател „Научни резултати“ $P1=P1.1+P1.2+P1.3+P1.4$, където:

- Подпоказател П1.1 се определя от броя научни публикации (N) в издания, реферирани в международни бази данни Scopus и/или Web of Science, като се отчита категорията на изданието чрез системата от квантили (Q).
- Подпоказател П1.2 се определя от броя научни монографии (N_m) и от броя глави от книги (N_{bc}), видими в базите данни Scopus и/или Web of Science, умножени съответно с коефициенти $b_1=30$ и $b_2=3$.
- Подпоказател П1.3 се определя от броя независими цитирания в Scopus и/или Web of Science (NC), получени през оценявания период на публикации на изследователите от състава на организацията към 31 декември на годината, предхождаща оценката, като се прилага коефициент k, отразяващ спецификата на цитируемост по различните области, в които ВУ извършва научни изследвания и публикува.
- Подпоказател П1.4. се определя от броя подадени заявки за патенти (N_p) от висшето училище, публикувани в официалния бюлетин на съответното ведомство за международните и европейските заявки за патенти и за национални заявки за патенти, умножени съответно с коефициенти $p_1=30$ и $p_2=6$

2. Научен капацитет и възпроизводство на академичния състав съгласно Приложение № 2 Формула за определяне на показател „Научен капацитет и възпроизводство на академичния състав“, където:

- Подпоказател П2.1 се определя от броя защитили докторанти (N_{PhD}) в рамките на отчетния период. Прилага се коефициент $d_1=10$.
- Подпоказател П2.2 се определя от броя учени N_{DSc} , придобили научна степен „доктор на науките“ през отчетния период. Прилага се коефициент $d_2=40$.

3. Обществено и икономическо въздействие съгласно Приложение № 3. Формула за определяне на показател „Обществено и икономическо въздействие“ $P3=P3.1+P3.2+P3.3+P3.4$, където:

- Подпоказател П3.1 се определя от изразходваните парични средства в десет хиляди лева (C_{FP}), получени от Европейски рамкови програми за научни изследвания и иновации или други международни програми с приложен коефициент $s_1=3$

- Подпоказател ПЗ.2 се определя от изразходваните парични средства в десет хиляди лева (C_{NP}), получени от външно за организацията финансиране по национални проекти и програми с приложен коефициент $s_2=1$
- Подпоказател ПЗ.3. се определя от привлечените средства в десет хиляди лева от договори за научни изследвания с български или чуждестранни фирми и предприятия и от комерсиализация (продажба на интелектуална собственост или лицензионни договори) за реализиране на интелектуални продукти (C_c), с приложен коефициент $s_3=3$
- Подпоказател ПЗ.4 се определя от броя създадени стартиращи предприятия и извършващи дейност минимум 2 години – N_{SPIN} , с приложен коефициент $s_4=30$

4. Общата оценка на съответното висше училище се изчислява по формула съгласно приложение № 4 „Обща формула за оценка на научноизследователската дейност“ :

$$\underline{P = 0.5P_E + 0.5(100P_{II})}$$

$$P_E = 0.7P_1 + 0.15P_2 + 0.15P_3$$

$$P_{II} = P_E / N_n$$

Където:

P е общата оценка; *P_E* е екстензивна оценка; *P_{II}* е интензивна оценка; *N_n* е броят преподаватели във ВУ към 31 декември на годината предхождаща извършването на оценката

Предвижда се Висше училище, което е оценено съгласно ал. 2 с не по-малко от 1000 (хиляда) точки, да се определя в Списък за изследователско висше училище за срок от 4 години.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Прилагането на Вариант 2 ще окаже позитивни въздействия по отношение на всички заинтересовани страни.

Наличието на нормативно регламентирана система от показатели за оценка на приноса на висшите училища за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и на резултатите им от научноизследователската дейност ще окаже позитивно въздействие върху всички заинтересовани страни.

Преди всичко положителни въздействия ще има по отношение на висшите училища като институции. Нормативно регламентираните обективни показатели за определяне на изследователски висши училища ще съдействат създаването на благоприятни условия за развитие на фундаменталните и приложните научни изследвания и на иновациите и за превръщане на научните изследвания и иновациите в интегрална част от висшето образование.

Положителни въздействия ще има и по отношение на преподавателите и студентите, тъй като наличието на нормативно регламентирана система от показатели за оценка на приноса на висшите училища за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и на резултатите им от научноизследователската дейност ще се отрази благоприятно относно техния научен капацитет.

Позитивни последствия ще има и за косвено заинтересованите страни – научните организации и бизнеса, във връзка с благоприятните условия за пълноценно използване на научния и иновационния потенциал на висшите училища с оглед ускорено развитие на икономиката и за решаване на важни обществени проблеми на национално и регионално ниво.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

В процеса на изготвяне на настоящата оценка не са идентифицирани отрицателни въздействия относно посочения Вариант за решаване на проблема.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия: Вариантът няма да окаже въздействие върху малките и средните предприятия.

Административна тежест: Вариантът няма да окаже въздействие върху административната тежест.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 3 „Нерегулативна намеса“

Описание: Вариант 3 означава да се запази съществуващата нормативна уредба, като се приложат нерегулаторни мерки. В конкретния случай този вариант не може да бъде реализиран, тъй като определянето на система от показатели за оценка на приноса на висшите училища за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и на резултатите им от научноизследователската дейност не може да се осъществи чрез саморегулиране от страна на висшите училища или на Министерството на образованието и науката. В тази връзка Вариант 3 е свързан с липса на предвидимост на действията и последствията от тях.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Вариант 3 няма да има позитивни отражения за нито една от заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Прилагането на Вариант 3 обуславя риск от практически затруднения и от некоректни практики, което ще има отрицателни последици в социален и икономически аспект за всички заинтересовани страни. В тази връзка Вариант 3 не е препоръчителен за прилагане.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: Прилагането на Вариант 3 няма да окаже въздействие върху малките и средни предприятия.

Административна тежест: Прилагането на Вариант 3, няма да повлияе върху административната тежест.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

- **4.2. Проблем 2: Липса на нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища.**

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: Вариант 1 означава да не се предприемат никакви действия. Ако се приложи Вариантът „Без действие“, ще продължи да съществува ситуацията, в която липсват нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища. Това ще продължи да възпрепятства създаването на условия за ефективно осъществяване на политиките на Министерството на образованието науката, насочени към стимулиране на научноизследователската дейност във висшите училища.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При извършените проучвания в процеса на изготвяне на настоящата оценка не са идентифицирани положителни въздействия от прилагането на посочения Вариант 1 върху нито една от заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Липсата на нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища ще се отрази неблагоприятно върху всички заинтересовани страни.

Преди всичко негативни отражения ще има по отношение на висшите училища като институции. Липсата на яснота относно нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища е пречка да бъдат създадени достатъчно благоприятни условия за развитие на фундаменталните и приложните научни изследвания и на иновациите и за превръщане на научните изследвания и иновациите в интегрална част от висшето образование.

Отрицателни въздействия ще има и по отношение на преподавателите и студентите, тъй като отсъствието на нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища ще се отрази неблагоприятно относно техния научен капацитет.

Негативни въздействия ще има и по отношение на другите заинтересовани страни – научните организации и бизнеса, тъй като за тях няма да има достатъчно благоприятни условия за пълноценно използване на научния и иновационния потенциал на висшите училища с оглед ускорено развитие на икономиката и за решаване на важни обществени проблеми на национално и регионално ниво

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Прилагането на Вариант 1 няма да окаже въздействие върху малките и средни предприятия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Прилагането на Вариант 1 няма да окаже въздействие върху малките и средни предприятия.

Административна тежест: Прилагането на Вариант 1 няма да повлияе върху административната тежест.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

Вариант 2 „Предприемане на регулаторни мерки – приемане на Постановлението “:

Описание: В Постановлението се предвижда следното:

- Искане за включване в списъка на изследователските висши училища да се внася от ректора на висшето училище, след решение на Академичния съвет, до 1 септември в Министерството на образованието и науката.
- Към горепосоченото искане се предоставят и доказателства (справки и други документи, както и връзка към съответната електронна база данни) за обстоятелствата, необходими за изчисление по формулите в приложенията за обективните показатели за определяне на изследователските висши училища.
- Към министъра на образованието и науката се създава междуведомствена комисия с представители на Министерството на образованието и науката, Министерството на финансите, Министерството на икономиката, Държавната агенция за научни изследвания и иновации и Съвета на ректорите, която прави оценка на резултатите на висшите училища съгласно горепосочените показатели за четири годишен период, предхождащ годината на оценката.
- Комисията представя на министъра на образованието и науката доклад, съдържащ анализ на посочените оценки, както и преглед на действащия списък относно горепосочения срок и прави предложение за актуализиране на Списъка на изследователските висши училища.

Предвижда се списъкът с изследователските висши училища да се актуализира ежегодно, като по този начин остава възможността всяко едно висше училище, което покрие изискванията, да бъде включено допълнително в списъка.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Наличието на нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища ще се отрази в позитивен план върху всички заинтересовани страни.

Преди всичко позитивни въздействия ще има по отношение на висшите училища като институции. Наличието на нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища ще благоприятства създаването на условия за развитие на фундаменталните и приложните научни изследвания и на иновациите и за превръщане на научните изследвания и иновациите в интегрална част от висшето образование.

Положителни отражения ще има и по отношение на преподавателите и студентите, тъй като нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища ще се отразят благоприятно относно развиването на техния научен капацитет.

Положителни въздействия ще има и по отношение на другите заинтересовани страни – научните организации и бизнеса, във връзка с наличието на благоприятни условия за пълноценно използване на научния и иновационния потенциал на висшите училища с оглед ускорено развитие на икономиката и за решаване на важни обществени проблеми на национално и регионално ниво

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

В процеса на изготвяне на настоящата оценка на въздействието не са идентифицирани негативни въздействия от посочения Вариант 2.

Специфични въздействия: Прилагането на Вариант 2 няма специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Прилагането на Вариант 2 няма да окаже въздействие върху малките и средните предприятия.

Административна тежест: Прилагането на Вариант 2 няма да окаже въздействие върху административната тежест.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 3 „Нерегулативна намеса“

Описание: Вариант 3 означава да се запази съществуващата нормативна уредба, като се приложат нерегулаторни мерки. В конкретния случай този вариант не може да бъде реализиран, тъй като нормативното регламентиране на условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища не може да се осъществи чрез саморегулиране от страна на висшите училища или на Министерството на образованието и науката. В тази връзка Вариант 3 е свързан с липса на предвидимост на действията и последствията от тях.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Вариант 3 няма да има позитивни отражения за нито една от заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Прилагането на Вариант 3 обуславя риск от практически затруднения и от некоректни практики, което ще има отрицателни последици в социален и икономически аспект за всички заинтересовани страни. В тази връзка Вариант 3 не е препоръчителен за прилагане.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Прилагането на Вариант 3 няма специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Прилагането на Вариант 3 няма да окаже въздействие върху малките и средни предприятия.

Административна тежест: Прилагането на Вариант 3, няма да повлияе върху административната тежест.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2	Вариант 3 „Нерегулативна намеса“
Ефективност	Цел: Осигуряване на нормативни условия за определянето на висшите училища като изследователски такива.	3	1	3
Ефикасност	Цел: Осигуряване на нормативни условия за определянето на висшите училища като изследователски такива.	3	1	3
Съгласуваност	Цел: Осигуряване на нормативни условия за определянето на висшите училища като изследователски такива.	3	1	3

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степеня, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степеня, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степеня, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степеня, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.2. По проблем 2:

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2	Вариант 3 „Нерегулативна намеса“
Ефективност	Цел: Осигуряване на нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на	3	1	3

	изследователските висши училища.			
Ефикасност	Цел: Осигуряване на нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища.	3	1	3
	Цел: Осигуряване на нормативно регламентирани условия и ред за актуализиране на списъка на изследователските висши училища.	3	1	3

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степеня, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степеня, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степеня, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степеня, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Предприемане на регулаторни мерки – приемане на Постановлението “

Вариант 2 е препоръчителен Вариант на действие спрямо решаването на посочения проблем.

Аргументите за това са свързани със следното:

1. Вариант 2 се отличава с най-висока степен на ефективност, във връзка с неговата целесъобразност и с най-висок потенциал за постигане на целите на Постановлението.

2. Вариант 2 се характеризира с най-висока степен на ефикасност сред идентифицираните варианти на действие, с оглед на ефекта от публичните разходи за заинтересованите страни и за обществото.

3. Вариант 2 съдържа най-голям потенциал за изпълнение на държавната политика, насочена към стимулиране на научноизследователската дейност във висшите училища и превръщането им в иновационни средища. В тази връзка той се отличава с най-висока степен на съгласуваност.

По проблем 2: Вариант 2 „Предприемане на регулаторни мерки – приемане на Постановлението“ Вариант 2 е препоръчителен Вариант на действие спрямо решаването на посочения проблем.

Аргументите за това са същите, както при Проблем 1.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

Прилагането на Вариант 2 „Приемане на Постановлението“ няма да окаже въздействие по отношение на административната тежест.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

.....
.....

Не

Прилагането на Вариант 2 „Приемане на Постановлението“ няма да засегне съществуващи регулаторни режими и услуги.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

.....
.....

Не

Прилагането на Вариант 2 „Приемане на Постановлението“ няма да доведе до създаване на нови регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

- Актът засяга пряко МСП
- Актът не засяга МСП

Проектът на Постановление не засяга МСП.

Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са налице потенциални рискове от прилагането на Вариант 2.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

- Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

- Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- Да
- Не

Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

- Да
- Не

Не се изисква извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. Закон за висшето образование (обн., ДВ, бр. 112 от 27.12.1995 г., ...; изм. и доп., бр. 17 от 25.02.2020 г.) (акт. 25.02.2020 г.), достъпно на: <https://www.mon.bg/bg/57>, както е индексирано на 01.06.2021 г.
2. Национална програма за развитие „България 2030“, достъпно на: <https://www.minfin.bg/bg/1394>, както е индексирано на 19.06.2021 г.
3. Стратегия за развитието на висшето образование в Република България за периода 2021 – 2030 година, достъпно на: <https://www.mon.bg/bg/143>, както е индексирано на 18.06.2021 г.
4. Стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г., която определя високото ниво на научните изследвания във водещите научни институции и висши училища в страната, достъпно на: <https://www.mon.bg/bg/143>, както е индексирано на 18.06.2021 г.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Милена Дамянова, директор на дирекция „Наука“ в Министерството на образованието и науката

Дата:

Подпис: